

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121010216
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121010216.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného E. I., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 12.03.2021 pod č. k. 29PP/45/2021-22, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20.04.2021 takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 odsek 1 písm. a/ Trestného poriadku z r u š u j e s a napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

II. Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku, § 66 odsek 1 písm. b/, odsek 2 Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného E. I., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 29.09.2017, sp. zn. 5T/65/2017,

z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 12.03.2021 č. k. 29PP/45/2021-22 podľa § 415 ods.1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 Trestného zákona návrh odsúdeného E. I., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom I. XXX, I., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 29.09.2017, sp. zn. 5T/65/2017, zamietol.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil konštatovaním, že u odsúdeného bola splnená len formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z uloženého trestu odňatia slobody a neboli splnené obe materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd ustálil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, teda že vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. V prípade prvej materiálnej podmienky - okresný súd konštatoval, že s poukazom na obsah oboznámeného hodnotenia Ústavu túto podmienku odsúdený nesplnil, čo vyvodzuje z toho, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v predchádzajúcom ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku okresný súd konštatoval, že riziko recidívy u odsúdeného vzhľadom k jeho trestnej minulosti a prognóze sociálneho zlyhania je príliš veľké a preto nemohol zodpovedne dospieť k záveru, že účel výkonu trestu bol dosiahnutý vykonaním doterajšej časti trestu.

Proti uzneseniu okresného súdu ihneď po jeho vyhlásení podal sťažnosť odsúdený (č. I. 21 spisu), ktorú do konania sťažnostného súdu bližšie neodôvodnil. Prokurátor sa vzdal práva podať sťažnosť (č. I. 21 spisu).

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z citovaných ustanovení §§ 66 a 67 vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a tiež skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správneému záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko odsúdený svojím správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne polepšenie a tiež nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod..

Krajský súd pri preskúmaní prvej materiálnej podmienky z obsahu spisového materiálu zistil, že odsúdený svojím správaním vo výkone trestu žiadne polepšenie nepreukázal, pretože aj napriek tomu,

že bol disciplinárne odmenený trikrát a disciplinárne tresty vykázané nemá, vyskytli sa prípady kedy prechovával nepovolené veci a dostal sa do fyzického konfliktu s iným odsúdeným. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený mal uložené disciplinárne tresty počas výkonu trestu, avšak došlo k ich zahladeniu. Odsúdený plní čiastočne stanovené ciele programu zaobchádzania. Odsúdenému bola dňa 29.09.2017 rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica pod č. k. 5T 65/17 nariadená ochranná ambulantná protialkoholická liečba, ktorú však doposiaľ nevykonal. Sťažnostný súd preto konštatuje, že odsúdený sa teda aj podľa jeho názoru formálnym spôsobom prispôbil režimu výkonu trestu odňatia slobody a preto je potrebné na neho aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sú nevyhnutné pre dovŕšenie jeho nápravy.

Pokiaľ ide o plnenie druhej podmienky, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017)

Je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol doposiaľ viackrát súdne trestaný. Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva, že má 6 záznamov, z toho bol 3 krát odsúdený za zločiny na nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a 1 krát odsúdený na podmiennečný výkon trestu odňatia slobody s určením skúšobnej doby. Pokiaľ teda predchádzajúce odsúdenie ako aj výkon podmiennečného trestu odňatia slobody na osobu odsúdeného nemali očakávaný účinok, potom jeho náprava môže byť zaručená len úplným výkonom trestu odňatia slobody, ktorý odsúdený aktuálne vykonáva. Vzhľadom na tieto skutočnosti, má aj sťažnostný súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

V danom prípade bolo prihliadnuté s poukazom na § 66 ods. 2 Trestného zákona tiež na povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti (zločin lúpeže) a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený má 6 záznamov v odpise registra trestov), kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

Vzhľadom na vyššie uvedené bolo plne opodstatneným jeho žiadosť o podmiennečné prepustenie vzhľadom na nespĺnenie oboch materiálnych podmienok zamietnuť.

Krajský súd (sťažnostný súd) záverom uvádza, že aj keď okresný súd v zmysle výrokovej časti napadnutého uznesenia správne zamietol žiadosť odsúdeného E. I. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, mal postupovať (okrem § 415 ods. 1 Trestného poriadku a § 66 Trestného zákona) aj s poukazom na zákonné ustanovenia § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Trestného zákona, ktoré je nevyhnutné aplikovať z hmotnoprávneho hľadiska kvôli posúdeniu dotknutého trestného činu ako zločinu (v danom prípade) vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmiennečnom prepustení (§ 66 ods.1 písm. b/ Trestného zákona), s prihliadnutím na povahu spáchaného trestného činu a z hľadiska ústavu na výkon trestu, kde odsúdený trest vykonáva (§ 66 ods. 2 Trestného zákona). V tejto súvislosti sťažnostný súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 02.03.2021 sp. zn. 3Tos/22/2021. Nakoľko však išlo výlučne o formálno-právne pochybenie spočívajúce v nesprávnej resp. nedostatočnej právnej aplikácii vyššie uvedených ustanovení Trestného zákona, krajský súd napadnuté

uznesenie okresného súdu zrušil výlučne z tohto dôvodu a rozhodol vo veci sám tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.